

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1473

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 905

Kitap Adı: Bir Müfessir Olarak İmam Kurtubî'nin Tefsir Metodolojisi

Book Title (English): Imam Qurtubî as an Exegete Methodology of Tafsir

ISBN: 978-625-6123-58-8

DOI: | doi.org/10.70458/fcr.9786256123588

Editör | Editor: Zeki KESKİN | orcid.org/0000-0002-1445-8827

Kurum | Institution: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

ROR ID: ror.org/04nvpv675

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Edited Book

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 16 x 24 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 377

Yayın Tarihi | Publication Date: Aralık | December 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRCG1 | İslam / Kur'an ve Kur'an çalışmaları | Islam / Quran and Quranic studies

BISAC: REL006720 | Din / İslam / Kuran Çalışmaları | Religion / Islam / Quranic Studies

THEMA: QRVG | Kuran çalışmaları / Tefsir | Quranic studies / Tafsir

LC: BP130.4 | Kur'an-ı Kerim Yorumu ve Tefsir | Interpretation and Tafsir of the Holy Quran

Atıf Bilgisi | Cite as: Keskin, Zeki (ed.). *Bir Müfessir Olarak İmam Kurtubî'nin Tefsir Metodolojisi*. Ankara: Fecr Yayınları, 2024.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Bir Müfessir Olarak İmam Kurtubî'nin Tefsir Metodolojisi

Editör

Zeki KESK N

Yazarlar

Mustafa CORA

Mehmet YOLCU

Sümeyye SAYĖİN

Nurdane GÜLER

Esat ÖZCAN

Abdulkadir KARAKUŞ

Ayşe Betül ORUŐ

Hakan UĞUR

Servet DEMİRBAŞ

Mehmet Seyid GEC T

Süleyman PAK

Abdurrahman YAPAR

Ali AKPINAR

Mehmet Nuri AYYILDIZ

İdris Sami SÜMER

İsa KANİK

Arif GEZER

Mustafa HATİPOĞLU

Habip KALAŐ

Tuğba YAZICI

Ankara 2024

Editör Hakkında | About the Editor

Zeki KESKİN

1974 yılında Gaziantep'in Nizip ilçesinde doğdu. 1987'de Nizip İslim Sayın İlkokulu'nu, 1993'te Nizip İmam-Hatip Lisesi'ni bitirdi. 2001'de Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2007'de Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Tefsir alanında Yüksek Lisans yaptı. 2016'da Erzurum Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Tefsir alanında doktorasını bitirdi. 9 yıl Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak İmam-Hatiplik, 7 yıl Millî Eğitim Bakanlığında öğretmenlik yaptı. 2017 yılında öğretim üyesi olarak Üniversiteye intisab etti ve halen bu görevi yürütmektedir. Yazarın yayımlanmış üç adet kitabı, beş adet kitap bölümü, Uluslararası Sempozyum bildirileri ile çeşitli akademik dergilerde makaleleri bulunmaktadır. Arapça, Farsça, Osmanlıca ve İngilizce bilmektedir.

Zeki KESKİN

He was born in 1974 in Nizip district of Gaziantep. He graduated from Nizip İslim Sayın Primary School in 1987 and Nizip İmam Hatip High School in 1993. He graduated from Bursa Uludağ University Faculty of Theology in 2001. In 2007, he completed his master's degree in Tafsir at 100. Yıl University, Faculty of Theology. In 2016, he completed his doctorate in the field of Tafsir at the Faculty of Theology at Erzurum Atatürk University. He worked as an Imam Hatip teacher at Directorate of Religious Affairs for 9 years and as a teacher at the Ministry of Education for 7 years. He started working as a faculty member at the University in 2017 and still holds this position. The author has 3 published books, 5 book chapters, different international symposium proceedings and articles in various academic journals. He speaks Arabic, Persian, Ottoman and English.

Kitap Hakkında | About the Book

Bir Müfessir Olarak İmam Kurtubî'nin Tefsir Metodolojisi

İslamî ilimlerin fıkıh, tefsir, hadis, kelâm, kıraat gibi temel alanlarında derin bilgi sahibi olan İmam Kurtubî mensubu olduğu toplumu önemli bir noktaya taşıyan âlimler arasındadır. Eserleri ve bunlar içerisinde serdettiği düşünceleri pek çok akademik çalışmanın konusu olan İmam Kurtubî'nin özellikle el-Câmî li Ahkâmî'l-Kur'ân adlı eseri ilim dünyasında özel bir öneme sahiptir. İmam Kurtubî'yi çeşitli yönleriyle tanıtmaya yönelik bir proje çalışmasının sonucu olarak vücuda getirilen bu kitapta onun fıkıh, kelâm, tefsir, hadis ve kıraat alanlarında ifade ettiği düşünceler ve bunlara ulaşma sürecinde uyguladığı yöntemler eleştirel bir bakış açısıyla tahlil edilmiş ve İslâm dünyasında ortaya konan karşıt düşünceler karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Onun kendi ilmî yolculuğu esnasında etkilendiği ve atıflarda bulunduğu şahsiyetler ile etkilediği ve ilmî açıdan yönlendirdiği kişiler birlikte zikredilmiştir. Kitabı dâhil edilen çalışmalarda İmam Kurtubî'nin bahsi geçen ilimlerin tartışmalı konularına getirdiği açıklamalara ayrıntılı yer verilmiştir. Ayrıca İmam Kurtubî'nin hayatı ve düşünceleri hakkında yapılmış akademik çalışmalar ve özellikle yüksek lisans ve doktora tezleri literatür taraması halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tefsir; Fıkıh; Kelâm; Kıraat; Kur'an-ı Kerim; İmam Kurtubî

Imam Qurtubi As An Exegete Methodology Of Tafsir

Having deep knowledge in the basic fields of Islamic sciences such as jurisprudence, tafsir, hadith, theology and recitation, Imam Qurtubi is among the scholars who have brought the society he is a part of to an important point. Imam Qurtubi's works and the thoughts he has expressed in them, which are the subject of many academic studies, especially his work called al-Jami li Ahkami'l-Quran, has a special importance in the world of science. In this book, which was created as a result of a project study aimed at introducing Imam Qurtubi from various aspects, the thoughts he expressed in the fields of jurisprudence, theology, tafsir, theology and the recitation and the methods he applied in the process of reaching them are analyzed from a critical perspective and the opposing thoughts put forward in the Islamic world are presented comparatively. The figures he was influenced by and referred to during his own scientific journey and the people he influenced and guided scientifically are mentioned together. In the studies included in the book, the explanations that Imam Qurtubi brought to the controversial issues of the mentioned sciences are given in detail. In addition, academic studies and especially masters and doctoral theses about the life and thoughts of Imam Qurtubi are presented in the form of a literature review.

Keywords: Tafsir; Jurisprudence; Kalam; Recitation; Holy Quran; Imam Qurtubi

İÇİNDEKİLER

KURTUBÎ'NİN AHKÂM ÂYETLERİNİ TEFSİR ANLAYIŞI HAKKINDA VE “BAKARA ÖZELİNDE” YAPILAN BİR İNCELEME VE DEĞERLENDİRME Mustafa CORA -----	9
KURTUBÎ'NİN MUKADDİMESİYLE İMTİHANI Mehmet YOLCU -----	24
KURTUBÎ HAKKINDA TÜRKİYE'DEKİ AKADEMİK TEZLER TESPİT, TASNİF VE TEMATİK İNCELEME Sümeyye SAYĞIN -----	42
KURTUBÎ TEFSİRİNDE İLK İNEN ÂYETLER Nurdane GÜLER -----	68
KURTUBÎ'NİN TABERÎ'YE YAPTIĞI ATIFLARIN MAHİYETİ Esat ÖZCAN -----	83
KURTUBÎ'NİN TASAVVUF ANLAYIŞI VE TEFSİRİNDEKİ İŞÂRÎ YORUMLARI Abdulkadir KARAKUŞ -----	105
KURTUBÎ TEFSİRİNDE HZ. PEYGAMBER'E YÖNELİK UYARI İFADELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Ayşe Betül ORUÇ -----	120
YUSUF/24. AYETİN TEFSİRİ BAĞLAMINDA, MÜFESSİR KURTUBÎ'YE GÖRE PEYGAMBERLERİN MASUMİYETİ Hakan UĞUR -----	134
KURTUBÎ'NİN EL-CÂMÎ' Lİ-AHKÂMÎ'L-KUR'ÂN'DA “GAYB” KONUSUNA YAKLAŞIMI Servet DEMİRBAŞ -----	150
KURTUBÎ TEFSİRİNDE EHL-İ SÜNNET DIŞI BAZI FIRKALARIN KUR'ÂN'I YORUMLAMA KONUSUNDAKİ ELEŞTİRİSİ Mehmet Seyid GECİT -----	168
İMAM KURTUBÎ'NİN EL-CÂMÎ' Lİ-AHKÂMÎ'L-KUR'ÂN ADLI TEFSİRİNDE ESBÂB-I NÜZÛLE DAİR TUTUMU Süleyman PAK -----	187

KURTUBÎ'NİN SÛRELERİN TERTİBİ KONUSUNDAKİ YAKLAŞIMI Abdurrahman YAPAR-----	222
KURTUBÎ'NİN AYETLERİN TEFSİRİNDE ÖRNEK OLAY KULLANIMI Ali AKPINAR-----	231
KURTUBÎ'NİN “EL-CÂMÎ‘ Lİ AHKÂMÎ‘L-KUR’ÂN” ADLI ESERİNDE İSLAM CEZA HUKUKUNA DAİR AHKÂM ÂYETLERİNİ YORUMLAMA METODOLOJİSİ Mehmet Nuri AYYILDIZ-----	242
KURTUBÎ TEFSİRİNDE ‘ŞER‘U MEN KABLENÂ’ KONUSUNUN AHKAM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ İdris Sami SÜMER -----	261
KURTUBÎ'NİN EL-CÂMÎ‘ Lİ-AHKÂMÎ‘L-KUR’ÂN’INDA MEZHEBÎ TELAKKÎLER İsa KANİK-----	274
KURTUBÎ'NİN CERH-TA'DİL ANLAYIŞI VE TENKİTÇİLİĞİ Arif GEZER -----	288
AHKÂMU‘L-KUR’ÂN LİTERATÜRÜNDE İHTİCÂC OLGUSU: KURTUBÎ'NİN EL-CÂMÎ‘ Lİ AHKÂMÎ‘L-KUR’ÂN’I ÖZELİNDE BİR İNCELEME Mustafa HATİPOĞLU -----	304
AHKÂM ÂYETLERİNİN TEFSİRİNDE MEZHEBE BAĞLILIK(KURTUBÎ TEFSİRİ ÖZELİNDE) Habip KALAÇ-----	324
ÂYET EL-KÜRSÎ TEFSİRİNDE KURTUBÎ'NİN (671/1273) TASAVVUFÎ GÖRÜŞLERİ Tuğba YAZICI -----	351
DİZİN -----	375